

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор з наукової роботи
проф. Наконсний А.Й.

«16» вересня 2021 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«НЕВІДКЛАДНІ СТАНИ В КЛІНІЦІ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ»

(курс за вибором)

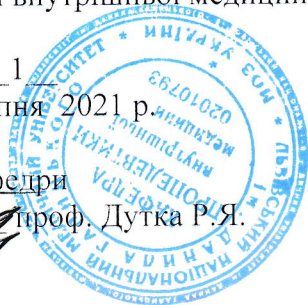
підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – доктора філософії (PhD)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 222 Медицина

Обговорено й ухвалено
на методичному засіданні кафедри
пропедевтики внутрішньої медицини

Протокол №_1_
від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри
проф. Дутка Р.Я.

Затверджено
профільною методичною комісією
з терапевтичних дисциплін

Протокол №_6_
від «16» вересня 2021 р.

Голова профільної методичної комісії,
проф. Радченко О.М.

Робочу навчальну програму з дисципліни за вибором «Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб» підготовки докторів філософії за спеціальністю «Медицина», спеціалізацією «Внутрішні хвороби» склали:

Дутка Р.Я., завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
доктор медичних наук, професор
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Чмир Н.В., асистент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Новосад А.Б. к.м.н., доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Рецензент:

Надашкевич О.Н. завідувач кафедри сімейної медицини
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,
доктор медичних наук, професор, академік Академії наук Вищої освіти України

ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни за вибором «Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації - доктора філософії; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності - 222 «Медицина»; спеціалізація «Внутрішні хвороби» складена на основі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих начальних закладах» (23 березня 2016 року, №261), «Освітньо-наукової програми доктора філософії (Ph.D.)» (Протокол №7 - ВР від 29.06.2016 ЛНМУ імені Данила Галицького); «Робочої навчальної програми», затвердженої 21.02.2019 року; Наказу МОН України від 01.10.2019 року № 1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Дана програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації та розрахована на **3 кредити ECTS**.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є невідкладні стани в пульмонології, кардіології, нефрології, ендокринології, гастроентерології, гематології.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань із цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що вирішує актуальне наукове завдання в терапії, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Також вдосконалення знань про патогенетичні особливості атипового перебігу деяких захворювань, найсучасніші інструментальні методи дослідження, вивчення алгоритмів лікування невідкладних станів.

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен:

— **знати:** етіологію, патогенетичні особливості, клінічні прояви, диференціально-діагностичні ознаки невідкладних станів в пульмонології, кардіології, нефрології, ендокринології, гастроентерології, гематології; а також атипових станів, які супроводжуються гострою і хронічною серцево-судинною недостатністю; шляхом логічного аналізу та обґрунтування отриманих клінічно-параклінічних даних встановити діагноз, визначити фактори та механізми розвитку основних уражень дихальної, серцево-судинної, травної систем, гемостазу.

— **вміти:** діагностувати невідкладні стани; надавати невідкладну медичну допомогу при анафілактичному шоці, гострому коронарному синдромі, порушеннях ритму і провідності, при гіпертонічних кризах, гострій серцевій недостатності, гострій дихальній недостатності при астматичному статусі, пневмотораксі, при легневих кровотечах, при гіпертензії в малому колі кровообігу та тромбоемболічних ускладненнях, при комах різного генезу, гострій печінковій недостатності, нирковій коліці тощо; вміти збирати медичну інформацію та оцінювати важкість стану пацієнта, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень; поставити найбільш вірогідний клінічний діагноз; визначити тактику ведення хворого

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних *компетентностей та програмних результатів навчання*:

1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини за спеціальністю «внутрішні хвороби», організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний і міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідну роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність комунікувати в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати та ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність до узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною та іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

3. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі терапії, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо проблем невідкладних станів в клініці внутрішніх хвороб.

ФК2. Здатність розробляти та керувати науковими проектами в галузі терапії, формулювати зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність визначати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі терапії, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо

		(год)	(год)	(год)	мост. робота (год)	аспіранта/ів	
		очна денна, очна вечірня форми					
Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб	3 кредити / 90 год	8	28	8	46		
		Заочна форма					
		4	14	6	66		

Очна форма навчання (денна, вечірня)

Розділ	Назва теми	Години	Вид заняття (години)			
			лекції	практичні заняття	семінари	самостійна робота
1	2	4	5	6	7	8
1.	Невідкладні стани в пульмонології. Гостра дихальна недостатність. Пневмоторакс: діагностика, невідкладна допомога. Діагностика та невідкладна допомога при легеневих кровотечах. Астматичний статус. Негоспітальна пневмонія тяжкого перебігу. Гострий респіраторний дистрес-синдром. Диференційна діагностика пневмоній і пневмонітів. Патогенез судинних порушень при вірусних інфекціях.	16	2	8	2	4
2.	Діагностика тромбоемболії легеневої артерії. Невідкладна допомога при підозрі на гіпертензію в малому колі кровообігу та при тромбоемболічних ускладненнях.	4	2			2
3.	Невідкладна допомога при атипових станах патологій, які супроводжуються гострою і хронічною серцево-судинною недостатністю. Гостра серцева недостатність. Кардіогенний шок: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	6	2	4		
4.	Набряк легень: диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2		2		
5.	Диференційна діагностика та лікування загрудинного болю. Гострий коронарний синдром. Атипові форми гострого коронарного синдрому: диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	6		4	2	
6.	Діагностика та надання невідкладної допомоги при гіпертонічних кризах.	2			2	
7.	Гострі порушення ритму і провідності: ЕКГ - діагностика, принципи лікування та невідклад-	10		2		8

	на допомога. Тахікардія з вузькими комплексами QRS (надшлуночкова). Шлуночкова тахікардія. Фібриляція передсердь. Брадиаритмії та атріовентрикулярні блокади.					
8.	Алергічна кропив'янка та набряк Квінке. Невідкладна допомога. Анафілактичний шок: патогенез, невідкладна допомога.	4				4
9.	Диференціальна діагностика гострого живота в терапевтичній практиці.	2	2			
10.	Печінкова кома: діагностика, тактика лікування. Гостра печінкова недостатність.	4				4
11.	Діагностика та лікування шлунково-кишкових кровотеч в практиці терапевта. Діагностика кровотечі і крововтрати. Невідкладна допомога.	4		2		2
12.	Гостре ураження нирок. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія. Ниркова коліка. Гостра ниркова недостатність: патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	6		2		4
13.	Невідкладні стани у ревматології.	2				2
14	Невідкладні стани в гематології.	2			2	
15	Діабетична кома: диференційна діагностика, патогенез, лікування. Гіпоглікемічна кома. Кетоацидотична кома. Гіперглікемічна гіперосмолярна некетоацидотична кома. Лактатацидемична кома.	6		2		8
16	Тиреотоксичний криз. Гипотиреоїдна (мікседематозна) кома.	2				2
17	Гостра недостатність наднирників: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2				2
18	Гіповолемічний шок. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2				2
19	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Невідкладна допомога.	2				2
20	Синкопальні стани в терапевтичній практиці. Діагностика та надання невідкладної допомоги.	2				2
	Залікове заняття.					
	Разом	90	8	28	8	46

Заочна форма навчання

	Назва теми		Вид заняття (години)
--	------------	--	----------------------

Розділ		Го- дини	лекції	практичні заняття	семінари	самостійна робота
1	2	4	5	6	7	8
1.	Невідкладні стани в пульмонології. Гостра дихальна недостатність. Пневмоторакс: діагностика, невідкладна допомога. Діагностика та невідкладна допомога при легеневих кровотечах. Астматичний статус. Негоспітальна пневмонія тяжкого перебігу. Гострий респіраторний дистрес-синдром. Диференційна діагностика пневмоній і пневмонітів. Патогенез судинних порушень при вірусних інфекціях.	16	2	2		12
2.	Діагностика тромбоемболії легеневої артерії. Невідкладна допомога при підозрі на гіпертензію в малому колі кровообігу та при тромбоемболічних ускладненнях.	4			2	2
3.	Невідкладна допомога при атипівих станах патологій, які супроводжуються гострою і хронічною серцево-судинною недостатністю. Гостра серцева недостатність: діагностика, інтенсивна терапія. Кардіогенний шок: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	6	2		2	6
4.	Набряк легень: диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2				2
5.	Диференційна діагностика та лікування загрудинного болю. Гострий коронарний синдром: невідкладна допомога та інтенсивна терапія. Атипіві форми гострого коронарного синдрому: диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	6		2		4
6.	Діагностика та надання невідкладної допомоги при гіпертонічних кризах.	2				2
7.	Гострі порушення ритму і провідності: ЕКГ - діагностика, принципи лікування та невідкладна допомога. Тахікардія з вузькими комплексами QRS (надшлуночкова). Шлуночкова тахікардія. Фібриляція передсердь. Брадиаритмії та атріовентрикулярні блокади. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	10		2		8
8.	Алергічна кропив'янка та набряк Квінке. Невідкладна допомога. Анафілактичний шок: патогенез, невідкладна допомога.	4		2		2
9.	Диференціальна діагностика гострого живота в терапевтичній практиці.	2			2	

10.	Печінкова кома: діагностика, тактика лікування. Гостра печінкова недостатність. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	4				4
11.	Діагностика та лікування шлунково-кишкових кровотеч в практиці терапевта. Діагностика кровотечі і крововтрати. Невідкладна допомога.	4		2		2
12.	Гостре ураження нирок. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія. Ниркова коліка. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога. Гостра ниркова недостатність: патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	6		2		4
13.	Невідкладні стани у ревматології. Діагностика, лікування.	2				2
14.	Невідкладні стани в гематології. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2				2
15.	Діабетична кома: диференційна діагностика, патогенез, лікування. Гіпоглікемічна кома. Кетоацидотична кома. Гіперглікемічна гіперосмолярна некетацидотична кома. Лактатацидемічна кома.	6		2		4
16.	Тиреотоксичний криз. Гипотиреоїдна (мікседематозна) кома. Невідкладна допомога.	2				2
17.	Гостра недостатність наднирників: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2				2
18.	Гіповолемічний шок. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2				2
19.	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Невідкладна допомога.	2				2
20.	Синкопальні стани в терапевтичній практиці. Діагностика та надання невідкладної допомоги.	2				2
.	Залікове заняття.					
	Разом	90	4	14	6	66

ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Теми лекцій (очна денна, очна вечірня форми навчання)

№	Тема	Години
1.	Невідкладна допомога при атипових станах патологій, які супроводжуються гострою і хронічною серцево-судинною недостатністю.	2
2.	Невідкладна допомога при підозрі на гіпертензію в малому колі кровообігу та при тромбоемболічних ускладненнях.	2
3.	Диференціальна діагностика гострого живота в терапевтичній практиці.	2

4.	Гостра дихальна недостатність: патогенез, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
	Разом	8

Теми семінарських занять (очна денна, очна вечірня форми навчання)

№	Тема	Години
1.	Атипові форми гострого коронарного синдрому: диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	2
2.	Діагностика та надання невідкладної допомоги при гіпертонічних кризах.	2
3.	Диференційна діагностика пневмоній і пневмонітів. Патогенез судинних порушень при вірусних інфекціях.	2
4.	Невідкладні стани в гематології. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
	Разом	8

Теми практичних занять (очна денна, очна вечірня форми навчання)

№	Тема	Години
1.	Невідкладні стани в пульмонології: діагностика, лікування.	2
2.	Пневмоторакс: діагностика, невідкладна допомога.	2
3.	Діагностика та невідкладна допомога при легеневих кровотечах.	2
4.	Астматичний статус: патогенез, невідкладна допомога.	2
5.	Набряк легень: диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
6.	Кардіогенний шок: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	2
7.	Диференційна діагностика та лікування за грудинного болю.	2
8.	Гострі порушення ритму і провідності: ЕКГ - діагностика, принципи лікування та невідкладна допомога.	2
9.	Гострий коронарний синдром: невідкладна допомога та інтенсивна терапія.	2
10.	Гостра серцева недостатність: діагностика, інтенсивна терапія.	2
11.	Діагностика та лікування шлунково-кишкових кровотеч в практиці терапевта.	2
12.	Діабетична кома: диференційна діагностика, патогенез, лікування.	2
13.	Гостра ниркова недостатність: патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
14.	Анафілактичний шок: патогенез, невідкладна допомога.	2
	Разом	28

Теми для самостійної роботи (очна денна, очна вечірня форми навчання)

№	Тема	Години
1.	Діагностика тромбоемболії легеневої артерії. Невідкладна допомога.	2
2.	Гострий респіраторний дистрес-синдром. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
3.	Синкопальні стани в терапевтичній практиці. Діагностика та надання невідкладної допомоги.	2

4.	Негоспітальна пневмонія тяжкого перебігу. Невідкладна допомога.	2
5.	Тахікардія з вузькими комплексами QRS (надшлуночкова). Невідкладна допомога.	2
6.	Шлуночкова тахікардія. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
7.	Фібриляція передсердь. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
8.	Брадиаритмії та атріовентрикулярні блокади. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
9.	Невідкладні стани у ревматології. Діагностика, лікування.	2
10.	Гіпоглікемічна кома. Невідкладна допомога.	2
11.	Кетоацидотична кома. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
12.	Гіперглікемічна гіперосмолярна некетоацидотична кома. Невідкладна допомога.	2
13.	Лактатацидемична кома. Невідкладна допомога.	2
14.	Тиреотоксичний криз. Гипотиреоїдна (мікседематозна) кома. Невідкладна допомога.	2
15.	Гостра недостатність наднирників: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
16.	Гіповолемічний шок. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
17.	Печінкова кома: діагностика, тактика лікування.	2
18.	Гостра печінкова недостатність. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
19.	Гостре ураження нирок. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
20.	Ниркова коліка. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
21.	Алергічна кропив'янка та набряк Квінке. Невідкладна допомога.	2
22.	Діагностика кровотечі і крововтрати. Невідкладна допомога.	2
23.	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Невідкладна допомога.	2
	Разом	46

Заочна форма навчання

Теми лекцій (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Невідкладна допомога при атипичних станах патологій, які супроводжуються гострою і хронічною серцево-судинною недостатністю.	2
2.	Гостра дихальна недостатність: патогенез, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
	Разом	4

Теми семінарських занять (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Невідкладна допомога при підозрі на гіпертензію в малому колі кровообігу та при тромбоемболічних ускладненнях.	2
2.	Диференціальна діагностика гострого живота в терапевтичній практиці.	2
3.	Гостра серцева недостатність: діагностика, інтенсивна терапія.	2
	Разом	6

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Невідкладні стани в пульмонології: діагностика, лікування.	2
2.	Анафілактичний шок: патогенез, невідкладна допомога.	2
3.	Гострі порушення ритму і провідності: ЕКГ - діагностика, принципи лікування та невідкладна допомога.	2
4.	Гострий коронарний синдром: невідкладна допомога та інтенсивна терапія.	2
5.	Діабетична кома: диференційна діагностика, патогенез, лікування.	2
6.	Діагностика та лікування шлунково-кишкових кровотеч в практиці терапевта.	2
7.	Гостре ураження нирок. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
	Разом	14

Теми для самостійної роботи (заочна форма навчання)

№	Тема	Години
1.	Атипові форми гострого коронарного синдрому: диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	2
2.	Диференційна діагностика пневмоній і пневмонітів. Патогенез судинних порушень при вірусних інфекціях.	2
3.	Діагностика та надання невідкладної допомоги при гіпертонічних кризах.	2
4.	Пневмоторакс: діагностика, невідкладна допомога.	2
5.	Діагностика та невідкладна допомога при легеневих кровотечах.	2
6.	Діагностика кровотечі і крововтрати. Невідкладна допомога.	2
7.	Астматичний статус: патогенез, невідкладна допомога.	2
8.	Набряк легень: диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
9.	Кардіогенний шок: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, інтенсивна терапія.	2
10.	Диференційна діагностика та лікування за грудного болю.	2
11.	Гостра ниркова недостатність: патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
12.	Діагностика тромбоемболії легеневої артерії. Невідкладна допомога.	2
13.	Гострий респіраторний дистрес-синдром. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
14.	Синкопальні стани в терапевтичній практиці. Діагностика та надання невідкладної допомоги.	2
15.	Негоспітальна пневмонія тяжкого перебігу. Невідкладна допомога.	2
16.	Тахікардія з вузькими комплексами QRS (надшлуночкова). Невідкладна допомога.	2
17.	Шлуночкова тахікардія. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
18.	Фібриляція передсердь. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
19.	Брадиаритмії та атріовентрикулярні блокади. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
20.	Невідкладні стани у ревматології. Діагностика, лікування.	2
21.	Гіпоглікемічна кома. Невідкладна допомога.	2
22.	Кетоацидотична кома. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
23.	Гіперглікемічна гіперосмолярна некетоацидотична кома. Невідкладна до-	2

	помога.	
24	Лактатацидемична кома. Невідкладна допомога.	2
25	Тиреотоксичний криз. Гипотиреоїдна (мікседематозна) кома. Невідкладна допомога.	2
26	Гостра недостатність наднирників: етіологія, патогенез, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
27	Гіповолемічний шок. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
28	Печінкова кома: діагностика, тактика лікування.	2
29	Гостра печінкова недостатність. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
30	Ниркова коліка. Патогенез, діагностика, невідкладна допомога.	2
31	Алергічна кропив'янка та набряк Квінке. Невідкладна допомога.	2
32	Невідкладні стани в гематології. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.	2
33	Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові. Невідкладна допомога.	2
	Разом	66

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методики навчання:

- 1) Традиційні (лекція, практичне заняття, семінарське заняття, індивідуальне заняття)
- 2) Інноваційні (проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, презентації, міні-лекції).

Видами навчальної діяльності аспірантів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) семінарські заняття,
- г) самостійна робота аспірантів (СРА).

Практичні та семінарські заняття передбачають:

- 4) поглиблення комплексу знань, вмінь і навичок надання невідкладної допомоги хворим
- 5) вдосконалення знань про етіологію, патогенез, клінічні особливості, диференційну діагностику невідкладних станів в пульмонології, кардіології, нефрології, ендокринології, гастроентерології, гематології;
- б) вивчення атипового перебігу деяких невідкладних станів
- 7) призначення сучасного лікування при захворюваннях, які супроводжуються гострою і хронічною серцево-судинною, дихальною, нирковою, печінковою недостатністю.
- 8) вирішення ситуаційних клінічних задач і тестових завдань.

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);

- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання типових ситуаційних задач;
- д) контроль практичних навичок;

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставлення традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на практичному занятті: оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань; На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для опуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128

4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше	Недо-
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135	3	статньо

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шка- лою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 1.** Патогенез набряку легень.
- 2.** Диференційна діагностика тромбоемболії легеневої артерії.
- 3.** Астматичний статус: невідкладна допомога.
- 4.** Анафілактичний шок: етіологія, патогенез.
- 5.** Гострий коронарний синдром: ЕКГ-діагностика.
- 6.** Невідкладна допомога при гострому коронарному синдромі.
- 7.** Гостра серцева недостатність: надання невідкладної допомоги.
- 8.** Диференційна діагностика шлунково-кишкових кровотеч.
- 9.** Діабетична кома: диференційна діагностика, патогенез, тактика лікування.
- 10.** Класифікація ком.
- 11.** Діагностика діабетичної коми.
- 12.** Патогенез гострої ниркової недостатності при коронавірусній інфекції.
- 13.** Невідкладна допомога при атипових станах патологій, які супроводжуються гострою серцево-судинною недостатністю.
- 14.** Невідкладна допомога при підозрі на гіпертензію в малому колі кровообігу

15. Невідкладна допомога при тромбоемболічних ускладненнях.
16. Диференціальна діагностика гострого живота.
17. Патогенез гострої дихальної недостатності.
18. Атипові форми гострого коронарного синдрому: диференційна діагностика.
19. Надання невідкладної допомоги при ускладнених гіпертонічних кризах.
20. Диференційна діагностика пневмоній і пневмонітів.
21. Патогенез судинних порушень при коронавірусній інфекції.
22. Діагностика синкопальних станів в терапевтичній практиці.
23. Діагностика набряку легень.
24. Гострий коронарний синдром: невідкладна допомога.
25. Гострий коронарний синдром: диференційна діагностика.

26. Інтенсивна терапія гострої серцевої недостатності.
27. Діагностика шлунково-кишкових кровотеч.
28. Лікування шлунково-кишкових кровотеч.
29. Діабетична кома: патогенез.
30. Невідкладна допомога при діабетичній комі.
31. Печінкова кома: тактика лікування.
32. Діагностика гострої ниркової недостатності.
33. Анафілактичний шок: патогенез, невідкладна допомога.
34. Кардіогенний шок: диференційна діагностика.
35. Диференційна діагностика за грудного болю.
36. Пневмоторакс: невідкладна допомога.
37. Діагностика легеневих кровотеч.

38. Невідкладна допомога при легеневих кровотечах.

39. Тромбоемболічні ускладнення COVID-19.
40. Класифікація кровотеч.
41. Патогенез кровотеч.
42. Ступені важкості крововтрати.
43. Діагностика кровотечі і крововтрати.
44. Гостра недостатність наднирників: невідкладна допомога.
45. Невідкладна допомога при набряку легень.
46. Астматичний статус: патогенез.
47. Гострі порушення ритму і провідності: невідкладна допомога.
48. Етіологічна класифікація дихальної недостатності.
49. Клінічні прояви дихальної недостатності
50. Невідкладна допомога при дихальній недостатності
51. Невідкладна допомога при гострій нирковій недостатності.
52. Шлуночкова тахікардія. Діагностика, невідкладна допомога.
53. Фібриляція передсердь. Диференційна діагностика та інтенсивна терапія.

- 54. Атріовентрикулярні блокади. Невідкладна допомога.
- 55. Невідкладні стани у ревматології. Діагностика.
- 56. Гіпоглікемічна кома. Лікування.
- 57. Кетоацидотична кома. Диференційна діагностика.
- 58. Гіперглікемічна гіперосмолярна некетоацидотична кома. Невідкладна допомога.
- 59. Лактатацидемічна кома. Невідкладна допомога.
- 60. Гипотиреодна (мікседематозна) кома. Невідкладна допомога.

8. ЛІТЕРАТУРА:

Обов'язкова

1. Заремба Є.Х., Кияк Ю.Г., Бабиніна Л.Я. та ін. Кардіологія для сімейних лікарів: навчальний посібник / за ред. Є.Х. Заремби. – К.: 2011. – 532 с.
2. Жарінов О.Й., Куць В.О. (ред.) Основи електрокардіографії. – Львів.: МС, 2017. – 240 с.
3. ESC/ERS Guidelines for the diagnosis and treatment of pulmonary hypertension: The Joint Task Force for the Diagnosis and Treatment of Pulmonary Hypertension of the European Society of Cardiology (ESC) and the European Respiratory Society (ERS): Endorsed by: Association for European Paediatric and Congenital Cardiology (AEPC), International Society for Heart and Lung Transplantation (ISHLT) / Galie N., Humbert M., Vacheiery J.-L. // European Heart Journal, Volume 37, Issue 1, 1 January 2016, Pages 67–119.
4. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії / За ред. проф. Ю.М. Мостового. – 18-те вид., доп. і перероб. – Київ: Центр ДЗК, 2015 – 680 с.
5. Руководство ESC по ведению пациентов с синкопе (2018): краткий обзор положений. – Medicine review. – 2018. – № 3(50) – С.6-11.
6. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: національний підручник для лікарів-слухачів післядипломної освіти, лікарів-інтернів і студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / І. С. Зозуля [та ін.]; за ред. І.С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2017. - 958 с. : іл, табл.
7. Зозуля І.С. Синкопальні стани: клінічна картина, діагностика, невідкладна допомога / І.С. Зозуля, А.І. Зозуля // Гострі та невідкладні стани у практиці лікаря. – 2015. – № 3-4. – С. 5-8.
8. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. довід.-посіб. / Вінниц. нац. мед. ун-т ім. М. І. Пирогова ; за ред. Ю. М. Мостового. - 22 вид., допов. і переробл. - К. : Центр ДЗК, 2017. – 688 с.
9. 2018 ESC Guideline for the diagnosis and management of syncope. The Task Force for the diagnosis and management of syncope of the European Society of Cardiology (ESC). Developed with

- the special contribution of the European Heart Rhythm Association (EHRA). *European Heart Journal* (2018)00, 1-69.
10. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб / За ред. Г.В. Дзяка. – Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2004. – 517 с.
 11. Перша медична допомога: Навчальний посібник / П.В.Олійник, В.Я.Байдін, В.В. Садлій,Є.Є.Євстратьєв та ін.-Львів: “Сполом”,2004.-256 с.
 12. Медицина надзвичайних ситуацій. Збірник законодавчих і нормативних актів// Навчальний посібник для медичних ВНЗ / Олійник П.В., Чаплик В.В.,Пилипів Я.І., Кузьменко В.Ф.- К.:Медицина, 2010.- 374 с.
 13. Перша медична допомога: Навчальний посібник / П.В.Олійник, В.Я.Байдін, В.В. Садлій,Є.Є.Євстратьєв та ін.-Львів: “Сполом”,2004.-256 с.
 14. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб: у двох частинах : навчальний посібник / Л. Н. Приступа [та ін.] ; за заг. ред. Л. Н. Приступа ; Сум. держ. ун-т МОН України. - Суми : СумДУ, 2017 - . Ч. 1 : Кардіологія, ендокринологія та ревматологія. - 2017. - 216 с.
 15. Невідкладні стани в клініці внутрішніх хвороб: у двох частинах : навчальний посібник / Л. Н. Приступа [та ін.] ; за заг. ред. Л. Н. Приступа ; Сум. держ. ун-т МОН України. - Суми : СумДУ, 2017 - . Ч. 2 : Пульмонологія, нефрологія, алергологія, гематологія та гастроентерологія. - 2017. - 218 с.
 16. Скакун М.П. Невідкладна допомога при гострих отруєннях: Навч. посіб. для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації /М.П. Скакун; Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачовського. – 2-е вид., допов. – Т.: ТДМУ: Укрмедкн., 2005. – 243 с.
 17. Невідкладні стани: Підруч. для студентів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акредитації (за ред. М.С. Регеди, В.Й. Кресюна; ЛДМУ ім. Данила Галицького, Одеський державний медичний університет. – Л.: Магнолія, 2008. – 835 с.
 18. Андрущенко В.П. Перша долікарська допомога / В.П. Андрущенко, Ю.Ф. Кушта, Д.В. Андрущенко. – Львів. – 2011. – 347 с.
 19. Перша медична допомога: Підручник для мед. ВНЗ I – III рів. акрид. – 4-те вид., випр. Затверджено МОЗ /Петриненко Т.В. – К., 2012. – 275 с.
 20. 30 невідкладних станів у терапії: Навчальний посібник /За ред. проф.. Ю.М. Мостового. – Київ: Центр ДЗК, 2017 – 128 с.
 21. Титов І.І., Волошинський О.В., Глушко Л.В., Пацюк О.І. Алгоритми надання невідкладної допомоги у критичних станах: навчальний посібник / Видання 4-те, доповнене. – Вінниця: НОВА КНИГА,2010. – 292 с.

22. Уніфікований клінічний протокол екстреної медичної допомоги хворим на гострі отруєння, затверджений Наказом МОЗ України № 34 від 15.01.2014 р.

Інформаційні ресурси:

How to do the Primary Survey - First Aid Training - St John Ambulance

<https://www.youtube.com/watch?v=ea1RJUOiNfQ>

How to Use a Defibrillator (AED) - First Aid Training - St John Ambulance

<https://www.youtube.com/watch?v=UFvL7wTFzI0>

NG Intubation - Inserting a nasogastric tube

<https://www.youtube.com/watch?v=Abf3Gd6AaZQ>

How To Do CPR

<https://www.youtube.com/watch?v=hizBdM1Ob68>